

Spis treści

Przedmowa	5
1. Wstęp. Z historii pojęcia <i>melancholia</i> . Motywy melancholii w sztuce i literaturze	7
2. Sylwetka Heinricha Bölla widziana przez pryzmat jego Melancholii	43
2.1. Portret autora – melancholika	45
2.2. Heinrich Böll o melancholii – eseje i recenzje	59
2.3. <i>Dziennik irlandzki (Irishes Tagebuch, 1961)</i>	69
3. Oblicza melancholii w literackim świecie Bölla	87
3.1. Utwory inspirowane wojną. Wojna jako jedna z głównych przyczyn melancholii	89
3.1.1. <i>Pociąg nie miał spóźnienia</i> (<i>Der Zug war pünktlich, 1948</i>)	91
3.1.2. <i>Anioł milczał (Der Engel schwieg, 1951/1993)</i>	101
3.1.3. Melancholijne opowiadania wczesnej fazy twórczości	110
3.1.4. Melancholia jako element drugoplanowy we wczesnych utworach Heinricha Bölla	142
3.2. Proza sytuacji powojennej. Warunki historyczno-społeczne a melancholia	149
3.2.1. <i>I nie poskarżył się ani jednym słowem</i> (<i>Und sagte kein einziges Wort, 1953</i>)	150
3.2.2. <i>Nie strzeżone progi (Haus ohne Hüter, 1954)</i>	162
3.3. Melancholicy świata odrestaurowanego	184
3.3.1. <i>Zwierzenia kłowna</i> (<i>Ansichten eines Clowns, 1963</i>)	187

3.2.2. Melancholijne epizody w utworach z lat siedemdziesiątych	198
<i>Portret grupowy z damą</i> (<i>Gruppenbild mit Dame</i> , 1971)	199
<i>Utracona cześć Katarzyny Blum, albo:</i> <i>Jak powstaje przemoc i do czego może doprowadzić</i> (<i>Die verlorene Ehre der Katharina Blum, oder:</i> <i>Wie Gewalt entstehen und wohin</i> <i>sie führen kann</i> , 1974)	208
3.2.3. <i>Kobiety na tle krajobrazu z rzeką.</i> <i>Powieść w formie dialogów i rozmów z samym sobą</i> (<i>Frauen vor Flußlandschaft. Roman in Dialogen</i> <i>und Selbstgesprächen</i> , 1985)	220
Podsumowanie	231
Bibliografia	236